

GJENPART

RIKSANTIKVAREN

ADR.: AKERSHUS FESTNING, BYGN. 18 - OSLO MIL. - 0015 OSLO 1 - TLF. (02) 41 96 00

Telefax 02-332922

Statens vegkontor, Vestfold
Stoltenberggaten 1
3100 TØNSBERG

2260 07
8W

DERES REF.

VÅR REF. (Bes oppgitt ved svar)

DATO

4421 P-60 og 73/89 JL/HS

31. juli 1989

DRAMMEN OG SANDE KOMMUNE - E-18 SKOGER STASJON-HANEKLEIVA

Riksantikvaren har, som part i samarbeidsgruppen for detaljplanlegging av ny europavei 18 i nordre Vestfold, noen synspunkter på utforming av veitraséen, strekningen Skoger stasjon - Hanekleiva. Synspunktene baserer seg på opplysninger i hovedplanen fra januar 1988, fornminneliste utarbeidet av Universitetets Oldsaksamling, datert 15. sept. 1986, eldre kildemateriale om landskap og gårdsbebyggelse langs traséen (Rygh: Norske Gaardsnavne; Helland: Norges Land og Folk), samt opplysninger innhentet ved veikontorets befarings den 8. juni d.å.

Riksantikvaren har som kjent tidligere gitt uttrykk for synspunkter om tre kjerneområder langs veistrekningen Eik - Helland (vårt brev av 14. februar 1989). Disse områder er Bonden/Vardal i Sande, Sukkevannet i Holmestrand, samt området ved Reggestad i Holmestrand/Våle.

Med hensyn til den nordre strekningen ser Riksantikvaren med tilfredshet at den trasé som foreløpig har de sterkeste anbefalinger, utformes slik at den til en viss grad sparer kulturlandskapet fra unødvendig inngrep og forstyrrelser. Dette skjer bl.a. ved at veien forbi Bonden/Vardal legges i tunnel gjennom søndre Bolstadåsen (kalt Solbergåsen) og at veien på lange strekninger vil ligge skjult i skogsbeltet vest for åkerlandskapet. Videre at traséen er lagt ca. 60 meter lenger mot vest og på bro over Mølledammen ved Bonden. Dermed synes damanlegget å bli forskånet fra direkte inngrep ved veiutbyggingen.

De partier der veien skjærer over fullåkersbygden fra Skoger til Hallansåsen er imidlertid hardt utsatt ved den nye traséen, og det er særlig utformingen av veien

tvers over Bjørgetoppen (profil 7000 - 7750) som Riksantikvaren her ønsker å gi sine synspunkter på. Vi finner i hovedplanen at veien er tenkt å legges i en 15-20 meter dyp skjæring tvers over/gjennom høyden.

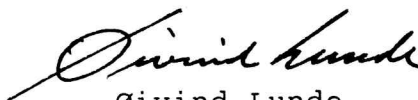
Gårdene ved Bjørge har en lang, ubrudt tradisjon. Ved Bjørgetoppen er det gjort flere funn av steinøkser som indikerer at stedet har vært attraktivt helt siden yngre steinalder. Fast bebyggelse på stedet kan en regne med fra yngre jernalder og vikingtid. Et gravfelt på høydens nordside bekrefter dette. Gården(e) nevnes i middelalderseke diplom fra 1332 som Biargvini, som Biorghum i Biskop Eysteins Jordebog ("Raudeboka") fra ca. 1400, og som Byrgen i dokument fra 1593. Gården nevnes dessuten flere ganger i 16-1700-tallet.

På bakgrunn av kulturhistorien og helheten i kulturlandskapet nettopp her, er det ønskelig at inngrepene for ny europavei gjøres så lite merkbare som mulig. En dyp skjæring vil dele bosetningsområdet på en svært uheldig måte, og Riksantikvaren vil derfor be om at veien legges skjult gjennom Bjørgetoppen i en tunnel av type "cut-and-cover".

Utsjaktninger og gjenfylling av masser for dette anlegg bør gjøres slik at det ikke forandrer det opprinnelige terreng. På en strekning av ca. 400 meter i sørvest vil bekken ved Bjørge dekkes av veien i en fylling som neppe kan unngås. Som vi har gjort rede for i brev av 14. februar d.å. er det imidlertid ikke ønskelig med bekkelukking ettersom slike forandringer reduserer kulturlandskapets verdi. Riksantikvaren ønsker derfor at bekken vest for Bjørge ikke igjenfylles mer enn hva som kreves for selve veianlegget.

Med hensyn til forarbeider og omfatning av utsjaktninger, ønsker Riksantikvaren å holdes informert.

For Riksantikvaren

Øivind Lunde
underdirektør

for ^{10600N} Knut Skjeggstad

Saksbehandler: Jan Lindh, Tønsberg

Gjenpart:

- Fylkeskonservatoren i vestfold
- Universitetets Oldsaksamling